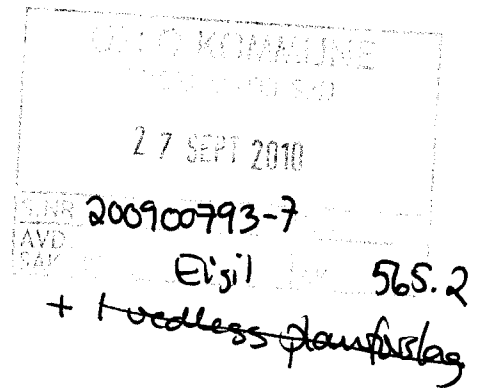

Oslo kommune
Idrettsetaten

Høringsinstansene for høringssaken
"Manglerud kunstgress"
Se adresseliste for mottakere.

Dato: 17.09.2010

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
200901119

Saksbeh:

Kjersti Wilhelmsen, 40 60 29 73

Arkivkode:

MANGLERUD KUNSTGRESS - STATUS OG OPPSUMMERING AV HØRINGSRUNDE

Det siste året har det pågått en prosess for å anlegge en ny kunstgressbane på Manglerud. I den forbindelse ble det sendt ut et høringsutkast til aktuelle høringsinstanser, hvor planene for kunstgressbanen ble presentert. Tilbakemeldingene på høringsutkastet ble gjennomgått og forsøkt imøtekommet der det lot seg gjøre. Etter gjennomført høringssak ble høringsutkastet med tilbakemeldinger og justeringer i forhold til opprinnelig plan oversendt Byrådet for miljø og samferdsel for godkjenning. De hadde ingen innvendinger etter å ha behandlet saken, og Idrettsetaten fikk tillatelse til å gå videre med prosjektet. Godkjenningsbrevet fra MOS finnes vedlagt.

I etterkant av dette har vi i løpet av anbudsprosessen for grunnarbeidene valgt en alternativ dreneringsløsning for banen, ved å bruke en miljøvennlig sportsmembran fra Oldroyd Sports. Denne samler opp alt overflatevann slik at vi kan ta prøver av vannet før det føres videre mot Manglerudbekken. Skulle det vise seg at vannkvaliteten ikke er tilfredsstillende gir dette oss muligheten til å utføre nødvendige tiltak for å få vannet rent før det slippes ut i naturen.

Vi vil også benytte anledningen til å beklage at oppsummeringen av høringsrunden med tilbakemeldinger ikke har blitt sendt ut til høringsinstansene på et tidligere tidspunkt.

Med hilsen

Anne Farseth
direktor

Steinar A. Helgesen
avdelingssjef

Vedlegg:

1. Tilbakemelding fra Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
2. Høringsutkast med høringsuttalelser
3. Infosider fra Oldroyd Sports

Idrettsetaten

Postadresse:
Postboks 716, Sentrum
0106 OSLO
E-post: postmottak@idr.oslo.kommune.no
Besøksadresse: Grensen 13

Telefon: 02 180
Telefaks: 22 33 81 34

Org.nr. NO992.410.116MVA
Bankkonto 6094.06.37179

Adresseliste over høringsinstanser

- Østensjøvannets Venner
Postboks 77 Oppsal
0619 Oslo
E-post: post@ostensjovannet.no
- Friluftsetaten
Postboks 1143 Vika
0115 Oslo
E-post: postmottak@fri.oslo.kommune.no
- Fylkesmannen i Oslo/Akershus
Tordenskjolds gate 12
0160 Oslo
E-post: postmottak@fmoa.no
- Oslo Idrettskrets
Ekebergveien 101
1178 Oslo
E-post: oslo@idrettsforbundet.no
- Manglerud Skole
Plogveien 22
0681 Oslo
E-post: manglerud@ude.oslo.kommune.no
- Manglerud Videregående Skole
Plogveien 24
0681 Oslo
E-post: manglerudvgs@ude.oslo.kommune.no
- Manglerud Star Fotball
Postboks 13 – Manglerud
0612 OSLO
E-post: post@manglerud-idrettspark.no
- Oslo Vann- og Avløpsetat
Herslebs gate 5
0561 Oslo
E-post: postmottak@vav.oslo.kommune.no
- Hafslund Nett
Drammensveien 144
0247 Oslo
E-post: firmapost@hafslund.no
- Bydel Østensjø
Ryensvingen 1
0618 Oslo
E-post: postmottak@bos.oslo.kommune.no
- Undervisningsbygg
Postboks 6473 Etterstad
0605 Oslo
E-post: postmottak@ubf.oslo.kommune.no

Oslo kommune
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel

Idrettsetaten
dir Anne Farseth

Idrettsetaten Oslo kommune		Arkivkode 705.21
Saksbeh. AWL	30 JUN 2010	Kopi
Saksnr. 200901119	Doknr. 15	

Dato: 30.06.2010

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

200901984-5

Anne Brit Lindsoe, 234(61960)

565

MANGLERUD KUNSTGRESS - HØRINGSUTKAST MED TILBAKEMELDINGER

Det vises til brev fra Idrettsetaten av 21.05.2010 vedlagt høringsutkast med tilbakemeldinger samt Idrettsetatens kommentarer.

Det ble i budsjettet for 2008 avsatt midler til bygging av fem kunstgressbaner, herunder Manglerud. Banen ligger innenfor Østensjøområdet miljøpark, og det har derfor vært særskilte hensyn å ta i utviklingen av prosjektet. Idrettsetaten legger vekt på i sin oppsummering at planarbeidet og høringsrunden er gjennomført i den hensikt å få frem alle relevante synspunkter i saken samt å komme frem til en løsning som alle berørte parter og interesser kan slutte seg til. Etatens vurdering er at planforslaget både ivaretar idrettens ønske om kunstgressbane og tar nødvendige miljøhensyn.

Byrådsavdelingen har merket seg at etaten vil ivareta fremkomne ønsker og hensyn ved blant andre følgende tiltak: Det velges kunstgress og granulat av høyeste og mest mulig miljøvennlig kvalitet, og som tilfredsstiller kravene i DIN-normen (Deutsche Industrie Norm).

Området skjermes med gressvoller og det legges ut plast rundt banen om vinteren for å hindre spredning og lette oppsamlingen av granulat på avveie. Overflatevannet håndteres på en forsvarlig måte og det sørges for nødvendig rensing av vannet. Det sørges for ekstra mat til fuglene på de gjenværende naturgressarealene. Byrådsavdelingen vil be etaten vurdere det sistnevnte tiltaket nøye da det generelt advares mot mating av fugler.

Etter byrådsavdelingens vurdering har Idrettsetaten gjennomført en grundig høringsprosess hvor de relevante innvendinger mot prosjektet som er kommet frem, er imøtekommet på en forsvarlig måte. Byrådsavdelingen har ut fra dette ikke innvendinger mot at Idrettsetaten går videre med prosjektet.

Med hilsen
Eivind Tandberg
kommunaldirektør

Anne Brit Lindsoe
fagsjef

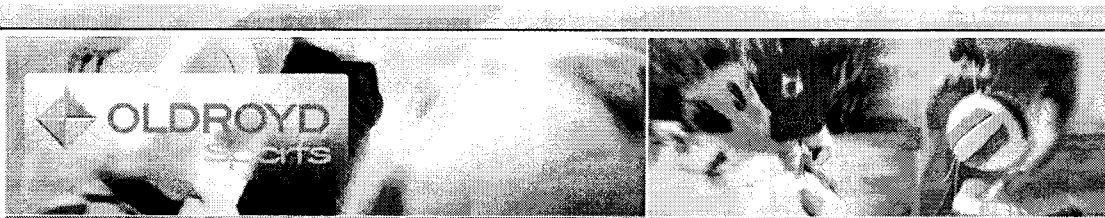
Godkjent og ekspedert elektronisk

Byrådsavdeling for miljø og
samferdsel

Postadresse:

Rådhuset, 0037 Oslo

E-post: postmottak@byr.oslo.kommune.no

Sidemeny

Startsiden

Fotball

Sandsport

Hestesport

Andre sportsbaner

Referanser

Samarbeidspartnere

Nyheter

Brosjyrer

Mediaarkiv

Om Oldroyd Sports AS

Aktuelt

Sundjordet IF valgte Oldroyd Sports

Sundjordet IF i Porsgrunn har allerede bestemt seg for å bruke Oldroyd Sports metode, når de neste år skal legge kunstgress på den gamle 11'er banen. Intenjonsavtalen ble signert 16.10.09. Vi gleder oss til prosjektet og ser frem til samarbeidet.

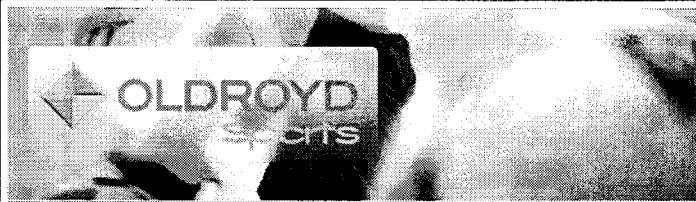
Miljøaspektet -og Oldroyd Sports metoden

Oldroyd Sports metoden beaster miljøet betydelig mindre enn tradisjonelle løsninger. Det viktigste er selvfølgelig at produksjon og produkt er mest mulig miljøvennlig, men det er også mye å hente på det som skjer på byggeplassen. Idrettsanlegg er store prosjekter med intensiv bruk av kjøretøy, særlig om stedlige masser må skiftes ut. Metoden er klart mindre belastende på miljøet, da stedlige masser brukes som de er.

Vi garanterer:

- Redusert masseutgraving/ utskiftning/ deponering
- Redusert tungtransport (Co2, støy, risiko i nærmiljø mm.)
- Certificate: ISO EN 14001:2004
- 100% resirkulerbart materiale
- Ingen helsefarlige stoffer i henhold til myndighetenes OBS-liste
- Ingen helsefarlige stoffer i henhold til EU regelverket CHIP
- 100% giftfri (ingen lim stoffer)
- Fanger og leder 100% av nedbøren til ønsket oppsamlingspunkt

- ◻ ◻ ◻ ◻
- Sidemeny
- Startsiden
- Komponenter
- Produsent
- Fotball
- Sandsport
- Hestesport
- Andre sportsbaner
- Referanser
- Samarbeidspartnere
- Nyheter
- Brosjyrer
- Mediaarkiv
- Om Oldroyd Sports AS

Sportsmembranen

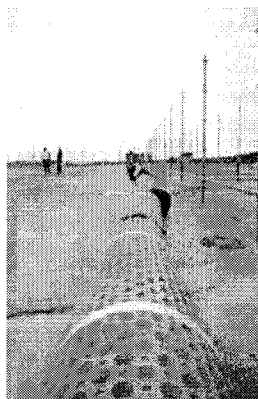
Produktformat:

- 10 m (L) x 2,10 m (B) x 20 m (H)
- Ruller på ca. 20 m²

Materiale:

Membran: 100 % polypropylen i 2 lag med tilpassede egenskaper.

Geotextil: 100 % polypropylen spesialtilpasset formålet.

Miljø:

- 100 % resirkulerbart materiale
- Ingen helsefarlige stoffer i henhold til myndighetenes OBS-liste
- Ingen helsefarlige stoffer i henhold til EU regelverket CHIP

Dokumentasjon på dreneringsegenskaper:

- Large scale Performance test, filtration process

Produksjon/ teststandarder:

- Certificate: ISO EN 9001:2000
- Certificate: ISO EN 14001:2004
- Certificate: No 0402 – CPD – 45 59 01
- Geotextile Certifie: No 6501 CQ 03.

Aktuelt

Siljan Idrettslag velger Oldroyd Sports metoden

Siljan Idrettslag har gjort avtale om å bruke Oldroyd Sportsmetoden når de skal legge sin nye kunstgressbane. Etter å ha vurdert ulike alternativer ble Oldroyd Sports valgt. Den gamle gressbanen skal rehabiliteres og det arbeides i disse dager med å få på plass de siste brikkene mht. finansieringen. Vi er svært glade for at Siljan Idrettslag saster på vår løsning og takker for tilliten.

Skruer

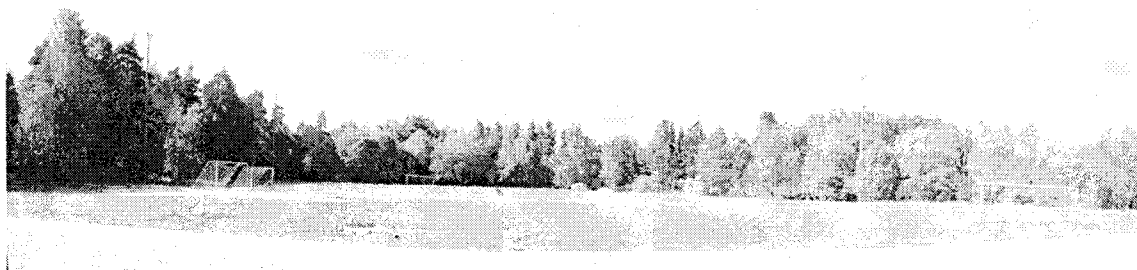
Ved montering av Sportsmembranen brukes Oldroyd Sports spesialskruer.

Rørsystem

- Det spesialutviklede rørsystemet kan kobles til standard komponenter
- Vannet føres til ønskede oppsamlingspunkter

**MANGLERUD IDRETTSANLEGG
HØRINGSUTKAST MED HØRINGSUTTALELSER**

**FORSLAG TIL OPPARBEIDELSE AV NY
KUNSTGRESSBANE**

FORORD

Det ble i Oslo kommunes budsjett for 2008 bevilget 8,5 mill. kroner til etablering av kunstgressbane inkludert nytt lysanlegg på Manglerud idrettsanlegg. Idrettsetaten har fått ansvaret for gjennomføring av prosjektet, og vi har utarbeidet et forslag til hvordan kunstgressbanen kan opparbeides.

Idrettsetaten har i denne forbindelse utarbeidet et høringsutkast til uttalelse fra involverte instanser for å sikre at alle synspunkter gis mulighet for å komme fram. Mottatte høringsuttalelser har blitt vurdert, og har, sammen med Idrettsetatens kommentarer og konklusjon, blitt lagt inn i dette dokumentet etter høringssaken.

Saksbehandler er Kjersti Wilhelmsen, Idrettsetaten.

Idrettsetaten, Plan og utbyggingsavdelingen
Oslo, den 21.05.10.

Steinar Å. Helgesen
Avdelingssjef

Øivind Johansen
Faglig leder

BAKGRUNN

Prosjektet er igangsatt på bakgrunn av bystyrets budsjettvedtak for 2008. Planens hovedelement er etablering av en kunstgressbane, og i denne sammenheng er det også viktig å se på hvordan dette kan tilpasses i en lokalitet som befinner seg innenfor Østensjøområdet miljøpark.

Formålet med planforslaget er å tilby barn, unge og Manglerud Star et utvidet tilbud for fotball, samtidig som det sikres en god sameksistens med verneinteressene i området.

INNLEDNING

Manglerud Star Fotball har rundt 900 medlemmer og er en av de største klubbene i Oslo øst. Klubben utøver både topp- og breddefotball, med spillere fra 6-70 år i 47 aktive lag, med A-lag i 2.divisjon herrer og A-lag i 1.divisjon for damer. De ønsker nå å oppgradere 11-banen i Manglerud idrettspark fra naturgress til en kunstgressbane som oppfyller banekravene til NFF og holder FIFA** standard.

Klubben har som langsiktig mål å videreutvikle anleggene på Manglerud med egen stadion. Ønsket er på sikt å etablere tribuner med til sammen rundt 2000 sitteplasser ved banens langsider, samt å oppgradere klubbhuset til også å inneholde barnehage, en liten flerbrukshall samt moderne garderobe- og sanitærfasiliteter. Dette for å skape bedre rammebetingelser for fotballen, med et stabilt A-lag for herrer i Adeccoligaen og toppserien for damer, samt å utvikle krets-, sone- og landslagsspillere. Realiseres disse planene vil man få en egen bydelstadion som kan bli nærområdets toppseriearena.

Vi vil presisere at det i denne omgang kun er oppgradering fra naturgress til kunstgress på den eksisterende banen det skal tas stilling til.

BEHOVSVURDERING

Det er et stort behov for arealer til idrettsanlegg i Oslo. Dette er dokumentert i "Plan for idrett og friluftsliv i Oslo 2009-2012, sektorplan idrett", vedtatt 04.03.2009.

Idrettsetaten ser det som en hovedoppgave å gi byens befolkning et godt og allsidig aktivitetstilbud. Spesielt er det viktig å tilrettelegge for aktiviteter for barn og unge. En kunstgressbane vil erfaringsmessig føre med seg noe økt aktivitet, i form av både flere brukere og forlenget sesong.

Manglerud Star Fotball er med sine rundt 900 medlemmer en av de største klubbene i Oslo øst. Til tross for at klubben utøver både på topp- og breddefotball med 47 aktive lag, mangler de en fullgod bane for spill i høyere divisjoner, og som samtidig gir den omfattende breddeidretten bedre vilkår. Dette vil gi fotballspillende jenter og gutter i Manglerud Star de samme mulighetene som barn og ungdom andre steder i byen.

Behovet for en egen bane er unektelig til stede, og med en eksisterende gressbane med utbedringsmuligheter i umiddelbar nærhet til klubbens egne lokaler er mulighetene nå gode for å få det til.

DAGENS SITUASJON

Manglerud idrettspark ligger innenfor Østensjøområdet miljøpark, hvorav selve Østensjøvannet og Bogerudmyra med kantsoner er vernet som naturreservat med begrunnelse i artsmangfoldet. Miljøparken er et svært populært område for friluftsliv og idrettsaktiviteter, og områdets varierte natur og kulturlandskap gjør det attraktivt for rekreasjon. Miljøparken omfatter flere områder tilrettelagt for ballspill: Rudstadfeltet, Mercantilefeltet, Abildsøfeltet og Manglerud idrettspark. Disse benyttes til trening og kamper av bydelens idrettslag, samt at de er arenaer under Norway Cup.

Selve planområdet ligger i et friområde, og består i hovedsak av en stor naturgressbane omkranset av blandingsskog mot vest, nord og øst, mens den mot syd er tilgrensende Manglerud skole og Manglerud idrettshaller. Hele planområdet er regulert friområde - idrett, eies av Oslo kommune, og forvaltes av Idrettsetaten.

Sommeren 2008 ble det i henhold til kulturminnelovens § 9 gjennomført arkeologiske utgravinger i dagens fotballbane, uten funn. Undersøkelsesplikten er dermed oppfylt. I etterkant av utgravningene har banen ikke blitt satt skikkelig i stand, og utbedring er helt nødvendig.

PROGRAM

Vi har følgende forslag til program:

- a. Kunstgressbane med spilleflate på 68 x 105m², som gir en total kunstgressflate på 72 x 111m²
- b. Asfaltert sone rundt banen (av driftsmessige hensyn)
- c. Lysanlegg som skal følge toppseriestandard.
- d. Inngjerding av banen, for å unngå hærverk.
- e. Det vil bli lagt ut miljøvennlig granulert i kunstgressflaten, for å unngå uheldige konsekvenser for fuglelivet.
- f. Anlegget vil ligge på samme nivå som i dag
- g. Overskuddsmasser formes som slake gressvoller langs langsidene av kunstgressbanen
- h. Inngår en ekstra parkeringsplasser opparbeides i forbindelse med prosjektet.

NY SITUASJON/ PLANFORSLAG

Kunstgressbanen er tenkt lagt til Manglerud idrettsanlegg, ved at den eksisterende 11-banen av naturgress erstattes med kunstgress. Manglerud Star Fotball har fremmet et ønske om at banen skal ha "Addecoligastandard" med spilleflate på 68 x 105m. Kunstgressbanen skal utstyres med undervarme.

Overskuddsmasser fra utsjaktingen i forbindelse med kunstgressbanen, vil bli lagt opp som slake voller langs banens langsider. Dette vil fungere som areal/funksjonsinndeling mellom idrettsaktiviteter og naturopplevelsedområder, samt at man letter driften av banen og reduserer faren for uønsket innvirkning på tilgrensende naturområder. Vollen er tenkt lagt opp til en høyde på maksimalt 1m.

TILTAK FOR Å REDUSERE POTENSIELLE NEGATIVE MILJØVIRKNINGER

Østensjøvannet, som er en del av Alna-vassdraget, er en av Norges mest næringsrike innsjøer. Vannkvaliteten er middels til dårlig, men i forbedring. Ved å erstatte naturgressbanen på Manglerud med kunstgress vil behovet for gjødsling av denne fotballbanen opphøre. Dette vil igjen redusere risikoen for at Østensjøvannet blir tilført uønskede næringsstoffer herfra.

Et av tiltakene det arbeides med for å bedre vannkvaliteten i Østensjøvannet, og er å åpne tilgrensende bekker lagt i rør. Hensikten med dette er å få mer vann inn i Østensjøvannet, og på den måten å oppnå bedre vannkvalitet. I henhold til kommunedelplanen "Anlegg og områder for friluftsliv i Oslo, handlingsprogram for 2005-2008", ønskes Manglerudbekken, en liten bekk som kommer ned i nordvestre enden av Østensjøvannet, åpnet i det partiet som er innenfor verneområdet. I den samme planen står det også at Byrådet blant annet vektlegger at overvann må håndteres slik at det bidrar til økt vannføring i bekkene. Overvann fra den nye kunstgressbanen kan vurderes renses og ført ut i Manglerudbekken for å bidra positivt med tanke på vanntilførsel til Østensjøvannet. Man kan da eksempelvis ta vannprøver med jevne mellomrom, og over en viss periode, for å tilpasse rensemetode best mulig i forhold til resultatene.

For at den nye kunstgressbanen skal oppfylle banekravene til NFF og holde FIFA** standard blir det nødvendig med innfyllingsmateriale i kunstgressflaten. Det er i det aktuelle området uakseptabelt å bruke gummikuler/gummigranulat som innfyllingsmateriale i kunstgress, da disse kan drives ut i næringskjeden, tilstøtende sidearealer med mer. Det planlegges i stedet å legge ut miljøvennlig thermovulkanisert plast (eller tilsvarende) i kunstgressflaten, for å unngå uheldige konsekvenser for fuglelivet og naturen ellers.

Da det er planlagt å legge undervarme i hele banen reduseres behovet for brøyting, og dermed også risikoen for å få innfyllingsmateriale på avveie som en konsekvens av vintervedlikehold. Med undervarme i banen kan man heve skjæret noen centimeter fra kunstgressflaten ved snøfjerning, og dermed i stor grad unngå å dra med seg fyllmasse ut i sideterreng og snødeponi. Det settes også som krav til Manglerud Star at dersom det likevel skulle komme

innfyllingsmateriale på avveie i løpet av vintersesongene må dette fjernes og leveres til godkjent deponi innen 01.05. hvert år.

For ytterligere å begrense mulighetene for spredningen av innfyllingsmateriale fra kunstgressmatten, foreslås det å bruke noe av overskuddsmassene til å anlegge en ca. 1m. høy gressvoll langs langsiden av banen. Dette vil i tillegg til å forhindre spredning av plastgranulat til naturen rundt også forenkle oppgaven med å samle opp granulat utenfor kunstgressflaten. Slike gressvoller vil også gjøre at banen "ligger" visuelt bedre i terrenget, i tillegg til at de er fine å sitte på. En eventuell fremtidig tribune vil også sørge for at innfyllingsmaterialet holder seg innenfor idrettsanlegget.

Videre må det settes av et areal til deponering av snø i tilstøtende sidearealer. Naturgressbanen i enden av kunstgressbanen vil være et godt egnet sted for snødeponering i vintersesongen.

I samsvar med målsettingene i Friluftsetatens forvaltningsplan for området (kap.2.2.4 Møteplasser) foreslås det i overgangen fra idrettsparken til turveien som går på nedsiden av ballbanen å sette opp enkle informasjonsskilt med oversiktskart, ordensregler og orientering om mulighetene i miljøparken, da idrettsparken er et naturlig utgangspunkt for ferdsel videre inn i området.

KOSTNADER – FINANSIERING – DRIFT

Kunstgressbanen inkludert nytt lysanlegg må opparbeides innenfor det vedtatte budsjett på 8,5mill. kroner. Herav er 5, 7mill. kroner i kommunale midler, 2,5mill. kroner i spillemidler og 0,3mill. kroner i tilskudd fra private.

Kunstgressbanen skal utstyres med undervarme, og utgiftene til undervarmen må dekkes av klubben selv.

VEDLEGG

- Manglerud kunstgressbane, dagens situasjon, M 1 : 1000
- Manglerud kunstgressbane, planforslag M 1 : 1000
- Manglerud kunstgressbane, snitt A-A' M 1 : 500
- Manglerud kunstgressbane, illustrasjonsplan for mulig fremtidig situasjon M 1 : 1000

OPPSUMMERING AV HØRINGSSAKEN - REVIDERT PLAN

Som kjent bevilget Bystyret 31.5mill kroner i budsjettet for 2008 til etablering av fem kunstgressbaner. Fotballbanen på Manglerud, inkludert nytt lysanlegg, var en av banene som skulle prioriteres. Med grunnlag i dette ble det holdt en høringssak i overgangen 2009/2010, med frist for tilbakemelding 15.01.2010.

Følgende høringsinstanser ble forespurt:

Østensjøvannets Venner
Friluftsetaten
Fylkesmannen i Oslo/Akershus
Oslo Idrettskrets
Manglerud Skole
Manglerud Videregående Skole
Manglerud Star Fotball
Oslo Vann- og Avløpsetat
Hafslund Nett
Bydel Østensjø
Undervisningsbygg

Følgende høringsinstanser har avgitt skriftlig svar i saken:

Østensjøvannets Venner
Friluftsetaten
Fylkesmannen i Oslo/Akershus
Oslo Idrettskrets
Oslo Vann- og Avløpsetat
Hafslund Nett
Bydel Østensjø
Undervisningsbygg
Idrettens samarbeidsutvalg, Bydel Østensjø

SAMMENDRAG AV HØRINGSUTTALELSENE MED KOMMENTARER:

1. Idrettens samarbeidsutvalg:

1. Anser det som meget hensiktsmessig å etablere en kunstgressbane på Manglerud.
2. Påpeker at behovet er udiskutabelt og godt dokumentert.
3. Vektlegger de gode miljøskapende effektene et nærmiljøanlegg vil få for Bydel Østensjø, og de gode ringvirkningene dette igjen vil gi.
4. Påpeker at kunstgress gir mulighet for langt mer effektiv treningstid enn hva naturgressunderlag gjør grunnet slitasjeproblematikken på naturgress.
5. Påpeker den vanskelige situasjonen til Manglerud Star Fotball som er nødt til å reise blant annet til Oppedgård for å trene eller spille kamper.
6. Påpeker at banen på Manglerud per i dag er umulig å bruke da den ikke er satt i stand etter arkeologiske utgravinger.
7. Mener at den beste disponeringen av midlene for oppgradering av banen er å legge kunstgress av god og moderne kvalitet.
8. Påpeker at området har vært brukt til fotball i mange år slik at det er en hevdvunnen bruk som videreføres om det legges et tidsmessig dekke på banen.
9. Påpeker at Manglerud kunstgressbane i den nåværende Kommundelplanen for idrett har høy prioritet.
10. Påpeker at rimelighet så vel som konkrete behov tilsier fortgang i arbeidet.
11. Forutsetter at det ved etablering av kunstgressbanen tas tilbørlige hensyn til natur og miljø.
12. Finner at disse hensynene er godt ivaretatt slik det beskrives i høringsbrevet.
13. Vurderer det slik at kunstgressbanen vil ha utelukkende positive virkninger i bydelen når de beskrevne miljøhensynene tas til følge.
14. Påpeker at banens fysiske plassering er i god avstand fra Østensjøvannet, og dermed ikke vil påvirke fuglelivet her på noen negativ måte.
15. Påpeker at det er planlagt å bruke miljøvennlig fyllmasse i kunstgresset, og at konstruksjonen av banen er planlagt med tanke på at granulatet skal holde seg på plass.
16. Påpeker viktigheten av at de trafikale forholdene utredes og planlegges samtidig med resten av anlegget.
17. Påpeker at det, grunnet beliggenheten, er viktig og naturlig å samarbeide med friluftsansasjoner som Østensjøvannets venner om eksempelvis avmerking/skilting av området, samt oppgradering av inngangsportaler til miljøparken med informasjonstavler som opplyser om de ulike tilbudene som finnes i området.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Idrettens samarbeidsutvalg:

16. Det ble holdt et møte den 04.03.2010, hvor representanter fra Undervisningsbygg, Samferdselsetaten, Idrettsetaten og Manglerud Star var til stede for å diskutere de trafikale forholdene på stedet, og finne et forslag til ny løsning. Forslagene som kom frem under møtet er fremdeles under bearbeiding, og arbeidet med en permanent løsning for å forbedre den trafikale situasjonen er i gang.

17. Idrettsetaten ønsker et positivt og konstruktivt samarbeid med aktuelle instanser for utarbeiding av skilting og informasjonsarbeid tilknyttet inngangsområdet til miljøparken.

2. Bydel Østensjø:

1. Påpeker at planområdet ligger innenfor Østensjøområdet miljøpark, og at en oppgradering til kunstgress må ses i sammenheng med de konsekvenser dette kan ha for verneverdiene her.
2. Dårlige erfaringer med spredning av granulat fra kunstgressbaner på Rustadfeltet.
3. Etterlyser dokumentasjon på eventuelle forurensinger thermovulkanisert plast kan avgi til vann.
4. Påpeker at en mulig fremtidig videreutvikling av anlegget vil gi økt belastning på området, da særlig ift. trafikale- og parkeringsmessige forhold.
5. Ønsker en redegjørelse for en helhetlig fremtidig bruk av området med de konsekvenser en eventuell oppgradering av området til bydelsarena vil kunne ha for Østensjøområdet miljøpark.
6. Etterlyser forslag til avbøtende tiltak.
7. Stiller seg skeptiske til at en oppgradering av banen til Adeccoligastandard er forenlig med intensjonene for Østensjøområdet miljøpark.
8. Stiller seg skeptiske til at en oppgradering av banen til Adeccoligastandard vil komme breddefotballen ytterligere til gode.
9. Etterlyser en konsekvensutredning.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Bydel Østensjø:

4. Se Idrettsetatens tilbakemelding til Idrettens samarbeidsutvalg, punkt 16.
5. En redegjørelse for helhetlig fremtidig bruk av området med konsekvensutredning vil komme i forbindelse med prosjektet som omfatter en oppgradering til bydelsarena med tribuner, klubbhus og barnehage. Dette er et eget prosjekt som må behandles for seg.*
6. Viser til punktene under "tiltak for å redusere potensielle negative miljøvirkninger" i høringsutkastet. Vi har dessverre ikke klart å komme frem til egnede avbøtende tiltak utover dette. Vi har vært åpne for innspill og forslag hva avbøtende tiltak angår, og høringsinstansene ble i følgebrevet til høringsutkastet oppfordret til å komme med forslag til avbøtende tiltak. Vi kan ikke se å ha mottatt noen forslag utover de tiltakene vi selv har foreslått i høringsutkastet.
7. Etter nærmere vurdering, og også grunnet stor motstand, anbefaler likevel ikke Idrettsetaten at anlegget utvikles med tanke på å tilfredsstille "Adeccoligastandard". Dette innebærer at vi ikke ønsker å oppfylle standardkravene hva tribuner og garderobefasiliteter med mer angår. Selve kunstgressbanen vil uansett være av like høy kvalitet som det adeccoligaen krever.
8. I motsetning til en naturgressbane som normalt har en sesong som strekker seg fra midten av mai til slutten av september, vil en kunstgressbane kunne brukes hele året, noe som betyr en vesentlig utvidelse av fotballsesongen. En bane av denne størrelsen vil i den daglige bruken kunne deles opp i to til fire mindre baner som passer til trening for yngre spillere. Dette vil uten tvil komme breddefotballen til gode, uavhengig av om banen har Adeccoligastandard eller ikke.

9. Se Idr ettsetatens tilbakemelding til Bydel Østensjø, punkt 5.

3. Undervisningsbygg:

1. Påpeker allerede eksisterende problemer med biltrafikk forbi skolene og barnehagene, og ytrer ønske om anlegg av en annen adkomstvei enn forbi skolene.
2. Påpeker viktigheten av at anleggstrafikk skjer under forsvarlige omstendigheter.
3. Ønsker mer informasjon angående planer om eventuell barnehageutbygging ved klubbhus med fokus på adkomstproblematikken/trafikkale forhold.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Undervisningsbygg:

1. Se Idr ettsetatens tilbakemelding til Idrettens samarbeidsutvalg, punkt 16.
2. Anleggstrafikk vil skje på forsvarlig vis, og etter avtale med Undervisningsbygg og berørte skoler og barnehager.
3. Se Idr ettsetatens tilbakemelding til Bydel Østensjø, punkt 9.

4. Friluftsetaten:

1. Stiller seg prinsipielt kritiske til prosessen rundt anleggelsen av Rustad kunstgressbane, Abildsø kunstgressbane og nå Manglerud kunstgressbane.
2. Påpeker at det etter anleggelsen av Rustad kunstgress ble gitt klare signaler fra Idrettsetaten om at det ikke ville bli anlagt flere kunstgressbaner innenfor Østensjø miljøpark.
3. Hevder at det ble gjennomført avbøtende tiltak i forbindelse med anleggelsen av Rustad kunstgress, men at det ikke ble gjort noe tilsvarende ved anleggelsen av Abildsø kunstgress.
4. Etterlyser avbøtende tiltak i planen for Manglerud kunstgress.
5. Stiller seg kritiske til hvorvidt anleggelsen av kunstgressbaner er forenlig med reguleringsbestemmelsene for Østensjø miljøpark.
6. Stiller seg prinsipielt imot tiltak som vil medføre tilførsel og spredning av kunstige materialer i miljøparken. Naturprodukter er å foretrekke.
7. Påpeker viktigheten av god dokumentasjon av produktet dersom det likevel velges et plastprodukt som innfyllingsmateriale i kunstgresset. Særlig viktig anses forholdene knyttet til nedbrytningshastighet, effekten materialet har på biologisk liv og vannkvalitet, samt konsekvenser for fugler som får materialet i seg.
8. Stiller seg restriktive til bruk av lys innenfor miljøparken. Påpeker viktigheten av å unngå strølys utenfor banen, og at det vektlegges å begrense fjernvirkningen av lysanlegget ved valg av armatur og lysstyrke.
9. Påpeker at en større bruk av banen vil medføre slitasje og press på områdene rundt.
10. Stiller spørsmål om hvilke begrensninger en inngjerding av banen vil ha for den uorganiserte idretten.
11. Forutsetter at all avrenning av vann fra feltet renses før det når Østensjøvannet. Etterlyser i den sammenheng inntegning av rensedammer i planen, med opplysninger om kapasitet.
12. Hevder at snømåking med hevet skjær er beskrevet som et avbøtende tiltak, og sier seg uenige i dette.

13. Ber om at området rundt banen besiktiges av en trepleier/arborist, og at vedkommende involveres i resten av prosessen.
14. Ønsker at tiltaksgrensen reduseres dersom mange større trær blir berørt av tiltaket.
15. Presiserer at gravearbeider ved og rundt trær skal gjennomføres etter Byggforsk sine retningslinjer for sikring av vegetasjon og anbefalinger fra trepleier.
16. Ber om at det legges sterke føringer for anleggsvirksomheten slik at nødvendige hensyn blir ivaretatt.
17. Ønsker å se tegninger med planlagt infrastruktur i bakken, inklusivt varmeanlegg og andre eventuelle elementer.
18. Stiller strenge krav til massehåndtering og graving innenfor miljøparken.
19. Konkluderer med at de stiller seg skeptiske til anleggelse av kunstgressbane med lys på Manglerudfeltet uten reelle avbøtende tiltak.

Kommentarer for fremtidig utvidelse:

20. Stiller seg negative til ambisjonene om på et senere tidspunkt å utvide anlegget til bydelsanlegg og toppidrettsarena, da de mener det ikke er forenlig med de rammene anlegget har i dag, og frykter at økt trafikk kan fremtvinge tilrettelegging for parkering med mer i miljøparken.
21. Påpeker at det fremtidige bygget Manglerud Star ønsker å sette opp er i strid med reguleringsbestemmelsene.
22. Stiller seg negative til plassering av ballbinge i skogen, og påpeker at det bryter med reguleringsbestemmelsene.
23. Ønsker seg en mer konsentrert planløsning.
24. Konkluderer med at en utbygging av fremtidig tribune, klubbhus og ballbinge er uheldig for miljøparken, og at det ikke er forenlig med miljøparkens intensjon.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Friluftsetaten:

2. Det stemmer at de ble gjort en muntlig avtale mellom Idrettsetaten og Østensjøvannets venner om at Idrettsetaten ikke skulle ta initiativ til anlegging av flere kunstgressbaner etter anleggingen av Rustad kunstgressbane. Denne avtalen har Idrettsetaten overholdt. Både på Abildsø og Manglerud er det de tilhørende klubbene selv som har tatt initiativ til anlegging av kunstgressbaner, og tatt kontakt med Østensjøvannets venner om dette.
3. Dette medfører ikke riktighet. Som avbøtende tiltak ved etableringen av Abildsø kunstgressbane ble store arealer tatt ut av idrettsrelatert drift til fordel for naturlig vegetasjon. Dette for å fremme biologisk mangfold og ivareta friarealer for fugler og dyr.
4. Se Idrettsetatens tilbakemelding til Bydel Østensjø, punkt 9.
5. Planområdet er i henhold til reguleringsplanen regulert til "friområde idrett". Området har vært brukt til fotball siden 60-tallet, og vi kan ikke se at et tidsmessig dekke på banen er i strid med reguleringsbestemmelsene. Vi vil påpeke at planområdet ikke befinner seg innenfor områdene regulert til "spesialområde bevaring".
6. Kjørtvartssand er det eneste naturproduktet idrettsetaten kjenner til som kan erstatte annet innfyllingsmateriale i kunstgress. Dette er et noe "utdatert" produkt, som er svært energikrevende å produsere og dermed også veldig kostnadskrevende. Produktet tilfredsstiller ikke nødvendigvis dagens krav til innfyllingsmaterialer.

8. Det er allerede lysanlegg på Manglerud, noe det har vært i flere år. Dette trenger av sikkerhetsmessige årsaker oppgradering. Ved anleggingen av nytt lysanlegg vil valg av armatur og lysstyrke bli vektlagt for å unngå strølys utenfor banen og sjenerende fjernvirkning.
10. Banen er allerede inngjerdet, men dette gjerde trenger utskifting av både sikkerhetsmessige, praktiske og estetiske årsaker. Tilgjengeligheten til banen vil ikke bli endret som følge av et nytt gjerde.
11. Plantegning med inntegnede rensekummer er under utarbeidelse. Det samme gjelder beskrivelse av kapasitet m.m. Dette utføres i samråd med Vann- og avløpsetaten.
12. Vi har aldri hevdet at måking med hevet skjær er et avbøtende tiltak. Det er derimot beskrevet som et tiltak for å redusere potensielle negative miljøvirkninger, noe vi mener er korrekt.
13. Planen omfatter i utgangspunktet ingen trær. Trepleier/arborist vil bli involvert i saken dersom det ser ut til at større trær og/eller rotsone nærmere stammen enn fem meter vil bli berørt.
14. Dette tas til etterretning.
17. Se vedlagt snitt/prinsippkisse.
19. Se Idrettsetatens tilbakemelding til Bydel Østensjø, punkt 9.

Kommentarer for fremtidig utvidelse:

20-24. Tas til etterretning, og vil bli vurdert når dette fremtidige prosjektet blir aktuelt.

5. Hafslund:

1. Påpeker at Hafslund **ikke** har linje-/kabelanlegg og stasjonsanlegg i det aktuelle området.
2. Påpeker at det ikke må gjøres tiltak som forringer adkomst til Hafslund Netts anlegg.
3. Påpeker at det ikke må gjøres inngripen i terrenget som medfører endring av overdekningen over kabler eller oppfylling av terrenget som medfører redusert høyde opp til luftledningsanlegg.
4. Påpeker viktigheten av at Hafslund blir kontaktet i god tid for etablering av strøm til nye anlegg, og avklaring i forhold til om det er kapasitet i eksisterende nett.
5. Påpeker diverse generelle bestemmelser i forhold til ansvarsforhold, hvem som må ta kostnadene ved eventuelle tiltak, sikkerhetsavstander m.m.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Hafslund:

4. Hafslund er allerede involvert i prosessen rundt etablering av strømforsyning.

6. Fylkesmannen i Oslo og Akershus:

1. Stiller seg skeptisk til tiltaket grunnet mulige konsekvenser for fuglelivet i området.
2. Påpeker at dagens naturgressbane fungerer som matfat for trostefugl og spurvefugl. En oppgradering til kunstgress vil gjøre at denne næringskilden forsvinner der det ikke oppgraderes.
3. Lengter på naturgress, og fylkesmannen mener derfor det er viktig at naturgressområdet ikke forsvinner.
4. Påpeker at naturreservatet har som formål å bevare et viktig våtmarksområde med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området.

5. Ønsker at banen trekkes nærmere skolen og reduseres i størrelse dersom den etableres.
6. Sett er som en forutsetning at innfyllingsmateriale ikke medfører uheldige konsekvenser for fuglelivet og naturmiljøet.
7. Påpeker det positive i at det forventes mindre næringsrik avrenning til Østensjøvannet fra en kunstgressbane grunnet mindre behov for gjødsling.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus:

2. Det vil fortsatt være en god del naturgress igjen etter etableringen av kunstgressbane, og for å imøtekomme problematikken rundt en reduksjon av fuglenes "matfat" foreslår vi å innføre mating av fuglene. Organiseringen av dette vil Manglerud Star stå for. Metode for gjennomføring tar vi gjerne imot innspill på, men vårt forslag er utlegging av egnet korn og frø i utkanten av naturgressbanen.
4. Dette tas til etterretning.

7. Vann- og avløpsetaten:

1. Oppsummerer med at planens hovedelement er etablering av en kunstgressbane som kan gi barn, unge og Manglerud Star et utvidet tilbud for fotball som skal sikres i god samsamsistens med verneinteressene i området.
2. Påpeker at de har ledningsanlegg i området, men at dette normalt ikke vil komme i konflikt med anleggingen av kunstgress. Viser til vedlagt ledningskart.
3. Påpeker at overflatevann og dremsvann må håndteres lokalt og uten forurensing.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Vann- og avløpsetaten:

Ingen kommentarer.

8. Østensjøvannets venner:

1. Påpeker at planområdet ligger innenfor Østensjøområdet miljøpark, og at alle tiltak derfor må vurderes i forhold til verneverdiene i området.
2. Påpeker at planområdet i seg selv har få egenverdier, men at Østensjøområdet allerede er svært lite i forhold til det biologiske mangfoldet som ønskes vernet.
3. Påpeker at planområdet i dag benyttes av en rekke fugler som hvile- og rasteplass, og at de tilstøtende arealene i dag fremstår som rolige med begrenset støy og ferdsel. Mener derfor at en realisering av planene vil medføre en negativ belastning for det biologiske mangfoldet.
4. Etterlyser en vurdering av parkerings- og trafikksituasjonen, samt en avklaring av fremtidig utnyttelse av området.
5. Finner det nødvendig å motsette seg hele planen dersom det ikke foretas en avklaring rundt fremtidige planer.
6. Påpeker dårlige erfaringer med bruk av granulat på Rustadfeltet. Her har spredning av granulatet vært et problem, og de mener forsøkene på å sanere området har vært lite vellykket.
7. Ønsker at det ikke brukes granulat i kunstgresset.
8. Etterlyser spesifikasjoner og analysedata på thermovulkanisert plastgranulat før materialvalget kan aksepteres.

9. Påpeker viktigheten i at lysanlegget tilpasses de stedlige forhold, og at det i størst mulig grad tas hensyn til dyrelivet i forhold til strølys utenfor anlegget og tidsmessig omfang av lysbruken.
10. Vektlegger at planområdet ligger sentralt til i forhold til Manglerudbekkens kilder, og at det derfor er viktig å beholde vanntilsig fra fotballfeltet med tilfredsstillende vannkvalitet.
11. Etterlyser kartlegging av vannføring samt at ulike former for avrenning fra området vurderes av Friluftsetaten og Vann- og avløpsetaten.
12. Etterlyser avbøtende tiltak.
13. Etterlyser en konsekvensutredning før man iverksetter ytterligere tiltak i miljøparken.
14. Betrakter Bystyrets vedtak om anlegging av kunstgressbanen kun som et finansieringsvedtak. Mener øvrige forhold må avklares før det besluttes å gjennomføre prosjektet.
15. Anser det foreliggende plandokumentet som utilstrekkelig grunnlag for gjennomføring av prosjektet, og motsetter seg på det grunnlag planene.

Kommentarer for fremtidig utvidelse:

16. Anser Manglerud Star sine ambisjoner om fremtidig utbygging av bygninger og tribuneanlegg som helt uakseptable.
17. Finner det nødvendig å motsette seg hele planen dersom det ikke foretas en avklaring rundt fremtidige planer.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Østensjøvannets venner:

4. Se Idrett setatens tilbakemeldinger til Idrettens samarbeidsutvalg, punkt 16, og Bydel Østensjø punkt 5.
5. Oppg radering til kunstgress er et ønske/behov uavhengig av om anlegget for øvrig skal utvides eller ikke. Etablering av en kunstgressbane fører ikke nødvendigvis med seg en utvidelse av resten av anlegget. En mulig utvidelse kan bli hindret av mange årsaker, og er et eget, uavhengig prosjekt.*
6. Dette er tatt til etterretning, og vi vurderer derfor å dekke området rundt banen med plast i vinterhalvåret for på den måten å enkelt kunne samle inn igjen granulat på avveie når snøen har gått. Dette er en metode som blir praktisert med stort hell på Ekeberg kunstgressbane (KFUM). Vi tror dette i kombinasjon med gressvollene vi planlegger å etablere langs sidene av banen vil være en god måte å forhindre uønsket spredning av granulat på.
9. Ved anlegging av nytt lysanlegg vil valg av armatur og lysstyrke bli vektlagt for å unngå strølys utenfor banen og sjenerende fjernvirkning. Tidsmessig omfang vil bli vurdert, og begrenset ved hjelp av automatisk tenning og slukking.
10. Plantegning med inntegnede renseskummer er under utarbeidelse. Det samme gjelder beskrivelse av kapasitet m.m. Dette utføres i samråd med Vann- og avløpsetaten.
11. Forespørsel om dette er sendt Vann- og avløpsetaten.
12. Se Idrettsetatens tilbakemelding til Bydel Østensjø, punkt 6.
13. Se Idrettsetatens tilbakemelding til Bydel Østensjø, punkt 9.

Kommentarer for fremtidig utvidelse:

- 16-17. Tas til etterretning, og vil bli vurdert når dette fremtidige prosjektet blir aktuelt. Se tilbakemelding under pkt.5 *

9. Oslo Idrettskrets:

1. Anser om leggingen fra naturgress til kunstgress som etterlengtet.
2. Mener at de fremlagte planene vil ha stor positiv verdi for idretten i området.
3. Er tilfreds med å se at det tas sterke miljøsyn i planleggingen av anlegget.
4. Ser svært positivt på at det kan gjennomføres miljøtiltak uten å redusere banens funksjonalitet.
5. Støtter det fremlagte forslaget.

Idrettsetatens kommentarer til innspillene fra Oslo idrettskrets:

Ingen kommentarer.

* Det ble i høringsutkastet KUN bedt om en uttalelse angående anlegging av kunstgress på den eksisterende naturgressbanen. Dette fordi de nevnte planene som omhandler nytt klubbhus, barnehage og tribuner foreløpig kun er på idestadiet, og dermed er helt hypotetiske. Idrettsetaten har foreløpig ikke tatt stilling til om vi vil støtte disse planene, da de etter all sannsynlighet vil forandre seg mange ganger før det eventuelt skulle bli aktuelt å realisere dem. På det nåværende tidspunkt er det fra Idrettsetaten sin side heller ikke avsatt midler til gjennomføring av prosjektet, da det som nevnt ikke har kommet langt nok i planleggingen til å vurdere realismen i prosjektet.

** Flere av høringsinstansene har etterlyst dokumentasjon på eventuelle forurensinger kunstgresssystemet kan avgi til omgivelsene. På bakgrunn av dette har vi forsøkt å hente inn relevante fakta rundt denne problemstillingen. Det har ikke vært helt enkelt, blant annet fordi det finnes et stort antall leverandører og produkter på markedet, og egenskapene til produktene varierer.

MILJØGENSKAPER OG DIN-NORMEN

NFF har satt i gang arbeidet med å utarbeide en "Miljøvaredeklarasjon" (EPD = Environmental Product Declaration) utarbeidet etter NS-ISO-14025, gjennom utredningsarbeidet "Miljøgenskaper ved kunstgress". I den forbindelse har det blitt foretatt noen risikovurderinger av helse- og miljøeffekter tilknyttet kunstgresssystemer, henholdsvis "Potensielle helse- og miljøeffekter tilknyttet kunstgresssystemer – sluttrapport" utført av Byggforsk i 2004, "Miljøriskovurdering av kunstgresssystemer" (Rapport LNR 5111-2005) utført av NIVA i 2005 og "Kunstgressbaner – vurdering av helserisiko for fotballspillere" utført av Nasjonalt folkehelseinstitutt og Radiumhospitalet i januar 2006. Resultatene er sammenliknet med norske og utenlandske grenseverdier for jord og vann.

Det fremkommer av disse rapportene at det foreligger en risiko for miljøeffekter i små resipienter som mottar overflateavrenning fra kunstgressanlegg. Det er antatt at det er knyttet størst miljørisiko til utlekking av kjemikalier ved overflateavrenning i forbindelse med nedbør. Sink viser seg å utgjøre den største risikofaktoren, men den totale mengden miljøfarlige stoffer er beskjedne, og eventuelle miljøeffekter vil kun være lokale. Resirkulert gummi har høyere verdier enn EPDM-gummi som dermed anbefales. Resultatene slår også forskjellig ut avhengig av hvilke normer og grenseverdier man sammenlikner med. Eksempelvis overskrider sinkinnholdet i avrenningsvann SFTs grenseverdier for tilstandsklasse V (meget sterkt forurenset vann), men det ligger under tillatt sinkinnhold i kanadisk drikkevann.

Ut i fra kunnskapen Idrettsetaten har om miljøundersøkelser og kunstgress, har vi konkludert med at vi bør legge DIN (Deutsche Industrie Norm) V 18035-7 (June 2002), Sportplätze - Teil 7: Kunststoffrasenflächen, til grunn ved innhenting av tilbud på kunstgress (dvs. at leverandørene må dokumentere at tilbudte produkter tilfredsstiller kravene i standarden). Denne standarden, utarbeidet av Deutsches Institut für Normung (Tysk institutt for standardisering), angir grenseverdier for utlekking av tungmetaller til jord og vann, og den er anerkjent i bransjen. Her angis minimums- og maksimumsverdier for stoffer knyttet for eksempel til avrenning fra kunstgressbaner. I tillegg vil det iverksettes kontrolltiltak med tanke på avrenningsvannet fra banen for å sikre tilfredsstillende vannkvalitet. Vi er i kontakt med Vann- og avløpsetaten for dimensjonering på rensekummer m.m.

IDRETTSETATENS OPPSUMMERING OG ANBEFALING

Bakgrunnen for bystyrevedtaket om å erstatte dagens naturgressbane på Manglerud med en kunstgressbane var ønsket om å gi idrettslaget Manglerud Star bedre mulighet til å organisere fotballaktivitet for jenter og gutter.

Planarbeidet og høringsrunden er gjennomført i håp om å komme frem til en løsning som alle berørte parter og interesser kan slutte seg til. De alvorligste innvendingene som er fremkommet i høringen vil bli forsøkt imøtekommet på en tilfredsstillende måte.

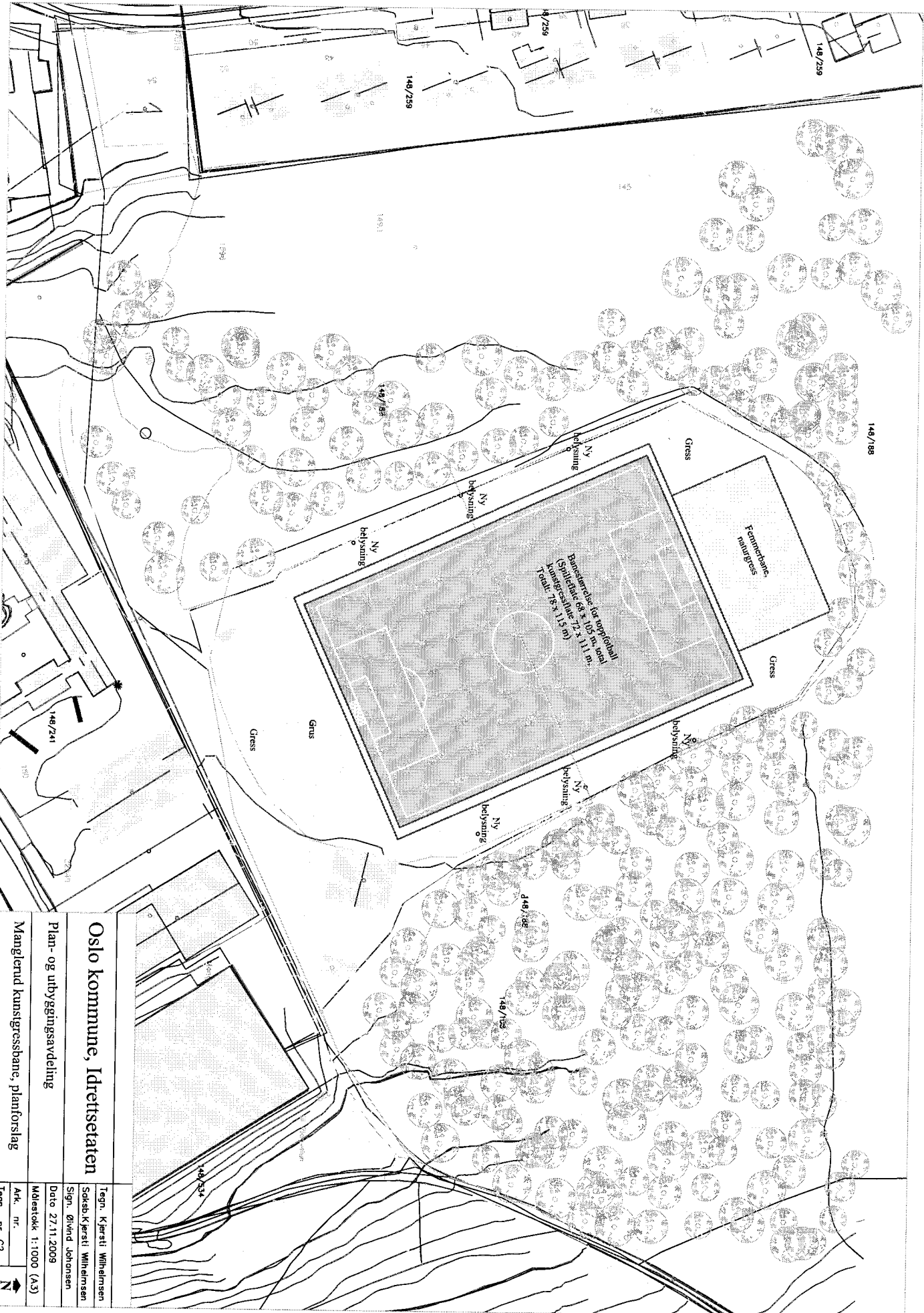
Gjennom planarbeidet og høringsrunden har IDR fått frem alle relevante synspunkter i saken. Dette bidrar til et balansert planforslag som både ivaretar fotballens ønske om en kunstgressbane, og samtidig tar nødvendige miljøhensyn. I tillegg vil en kunstgressbane sammenliknet med en naturgressbane øke allmennhetens mulighet til bruk av denne delen av det regulerte friområdet. De ulike ønsker og hensyn ivaretas ved å:

- anlegge en kunstgressbane på 68 x 105m
- velge kunstgress og granulat av høyeste og mest mulig miljøvennlig kvalitet som tilfredsstillende kravene i DIN-normen
- håndtere overflatevannet på en forsvarlig måte og sørge for nødvendig rensing av vannet
- sørge for ekstra mat til fuglene på de gjenværende naturgressarealene,
- utlegging av plast rundt banen på vinteren for å lette oppsamlingen av granulat på avveie
- skjerme området med gressvoller som både vil være med på å hindre spredning av granulat samt å ivareta gressarealer til glede og nytte for fugler, dyr og mennesker.

Idrettsetaten mener at de negative konsekvensene av å anlegge en kunstgressbane på Manglerud idrettsfelt blir minimale dersom man etterstreber å gå frem på en så skånsom og hensynsfull måte som mulig. Vi mener den positive effekten for nærmiljøet langt vil overgå de negative konsekvensene tiltaket kan få, og vil på bakgrunn av dette anbefale etableringen av kunstgressbanen.

VEDLEGG

- Snitt baneoppbygging, prinsippsskisse, M 1 : 5

Oslo kommune, Idrettsetaten

Plan- og utbyggingssavdeling

Manglerud kunstgressbane, planforslag

Tegn. Kjersti Winheimsen
Saksb. Kjersti Winheimsen
Sign. Øyvind Johnsen
Dato 27.11.2009
Målestokk 1:1000 (A3)
Akk. nr.
Tegn. nr. C2

